

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1971

BRNO 1972

menné nástroje. Podle typologické klasifikační předlohy (Sl. Vencl 1960) lze oba předměty označit za protáhlé (délka 23,5 a 18,7 cm) a středně vysoké kopytovité klíny. Jejich výška přesahuje jen mírně šířku. Nikoli tedy natolik, aby mohly být řazeny již do kategorie vysokých kopytovitých klínů. Boky příčného profilu vykazují přibližně rovnoběžný průběh s mírným zúžením k základně. Tělo je v podélném profilu k oběma koncům jen slabě obloukovitě sníženo. Nálezy lze proto na základě dosavadních zkušeností připsat střední nebo mladší fázi volutové kultury. Obdobné tvarové variace přežívají ještě i do dalšího období kultury vypíchané, kde se však objevují častěji již tvary poněkud odlišné. Bývají především ještě vyšší a vyznačují se hlavně nápadně sníženým a zúženým týlem i zúžením základny. Tyto znaky nelze u našich předmětů v takové podobě prokázat. Ty jsou zcela pravidelné a jen menší z nich vybočuje z řady tím, že jeho hřbetní linie není v profilu zaoblená, ale vytváří v klenbě nevýraznou hranu. Oba jsou z téhož kvalitního, poměrně lehkého a zřejmě i snadněji zpracovatelného materiálu, z jemně vrstvené krystalické břidlice zelenavě modrošedé barvy. Místy byly na povrchu kryty slabým vápnitým sintrem. Menší z nich byl při práci nálezcem přeražen. Stejně i lom kostěného šídla je téhož původu. Jen odlomený vrchol se již nepodařilo ve vyhloubené šachtě objevit.

Při ohledání místa nebylo možno zjistit žádná zvláštní pozorování o podrobnějších nálezových okolnostech, neboť současně se zahlubováním studny byly zapouštěny i betonové skruže, které znemožňovaly jakékoli studium raženého profilu. Ale ani podrobné přehlédnutí vykopaných zemin nepřineslo doplňující zjištění. K nálezovým okolnostem mohl Jos. Pavlica jen sdělit, že popsané předměty ležely osamoceny, bez průvodních, tedy dalších nálezů, dosti hluboko (165 cm) pod dnešním povrchem zřejmě v původní černozemní půdě, kterou překrývá mohutná vrstva splachů, sutí a nejsvrchnější pak navážky. Pozoruhodný je však v bezprostředních nálezových okolnostech vzájemný vztah obou kamenných předmětů. Ležely těsně nad sebou ve zkřížené poloze. To nenasvědčuje však jistě tomu, že by Jos. Pavlica prokopával sídlištní nebo jiný nálezový objekt na sídlišti. Tvarová dokonalost a minimální opotřebování kopytovitých klínů spolu se skrovnými údaji o podrobnostech objevu napovídají, že nález předmětů můžeme pokládat nejspíše za náhodně objevený depot.

Literatura:

Sl. Vencl (1960): Kamenné nástroje prvních zemědělců ve střední Evropě. Sborník Národního muzea v Praze A-XIV, 1--2, 1--94, Praha.

Der Fund von zwei Schuhleistenkeilen in Dolní Věstonice (Bez. Břeclav) tat beim Brunnenaushub am Hofe seines Anwesens im September 1971 Josef Pavlica. Typologisch können sie zu mittelhohen Formen gereiht werden, welche besonders für die mittlere und jüngere Phase der Kultur mit Volutenkeramik typisch sind. Sie lagen isoliert in einer Tiefe von 165 cm in der ursprünglichen Schwarzerde unter einer mächtigeren Aufschüttung, in gekreuzter Lage unmittelbar obereinander und wurden von einer Knochenahle begleitet. Nicht einmal bei Durchsicht des ausgehobenen Erdreiches wurden weitere Funde und Beobachtungen getan. Die Formenvollkommenheit der Gegenstände und ihre minimale Abnutzung, gemeinsam mit den angeführten spärlichen Angaben über die Fundumstände zeugen davon, dass wir den Fund am ehesten als ein zufällig entdecktes Depot betrachten können.

NEOLITICKÉ SÍDLIŠTĚ U BUCHLOVIC (okr. Uherské Hradiště)

ROBERT SNÁŠIL, Slovákcké muzeum, Uherské Hradiště

V roce 1971 sesbíral pan Horák v trati „Padělky“, katastr obce Buchlovice, při úpravě pozemku pro sad JZD Buchlovice, několik pazourkových a křemencových úštěpů. Mezi touto kolekcí je i část pazourkového jádra. Po orbě plochy se na povrchu objevovaly tmavé skvrny, horní části výplní objektů, z nichž jmenovaný získal dva menší střepy z výdutí nádob. Keramika i úštěpy dovolují lokalitu zařadit do neolitu. Jedná se o sídliště kultury volutové nebo moravsko-slovenské malované. Lokalita se nachází západně od Buchlovic, v nezalesněné části svahu kopce „Proštípená“.

Neolithische Siedlung bei Buchlovice (Bez. Uherské Hradiště). Aus dem Kataster der Gemeinde Buchlovice in der Flur „Padělky“ gewann man eine kleinere Kollektion gespaltener Feuerstein- und Quarzindustrie und zwei Scherben der volutenkeramischen oder der mährisch-slowakischen bemalten Kultur.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1971

Vydává: Archeologický ústav ČSAV v Brně, sady Osvobození 17/19

Odpovědný redaktor: Akademik Josef Poulík

Redaktoři: Dr. A. Medunová, dr. J. Meduna, dr. J. Říhovský

Překlady: Dr. R. Tichý, E. Tichá

Kresby: Doc. dr. B. Klíma, M. Bálek, S. Janák, A. Životská

Na titulní obálce: Nádobka z eneolitického sídliště v Brně-Lískovci

Tiskem: Grafia, n. p., Brno, provozovna 04, Gottwaldova 21

Vydáno jako rukopis — 450 kusů — neprodejné